

“Hi ha molt paisatge per explicar”

Dues investigadores de l'ICAC creen l'empresa Arrel

“Hi ha molt paisatge per explicar”

Itxaso Euba i M. Jesús Ortega a la seu d'Arrel, amb la Catedral de Tarragona al fons.

Itxaso Euba i **Maria Jesús Ortega** són dues joves arqueòlogues formades a l'ICAC que han creat a Tarragona l'empresa **Arrel, cultura i arqueologia**. Itxaso Euba, investigadora adscrita a l'ICAC i experta en antracologia, es va doctorar el 2008 i M. Jesús Ortega, investigadora en formació, treballa en la seva tesi, dirigida per **Josep Maria Palet** (ICAC), un estudi arqueomorfològic del territori de la plana de València.

Què és Arrel?

Som una empresa petita i jove, creada el maig del 2013, dedicada principalment al turisme cultural i a l'arqueologia. Hi treballem nosaltres (la Itxaso a jornada completa i la Maria Jesús a jornada parcial) i tenim uns 5 col·laboradors habituals, entre guies i arqueòlegs.

També oferiu formació.

Sí, tant activitats didàctiques per a centres educatius com cursos de formació, xerrades, organització de seminaris... La formació, però, encara no l'hem pogut fer créixer gaire per falta de temps, però és una àrea de treball que tenim molt present.

Per què us dieu Arrel?

Perquè és fàcil de recordar i remet a la natura, al paisatge. També fa referència a la pertinença a un territori, un territori que volem ensenyar, i a més les arrels tenen moltes bifurcacions, com Arrel també té ofertes diverses.

Les rutes d'Arrel pel camí de ronda

atrauen públic de tots tipus.

Què proposeu en turisme cultural?

A més de les visites més habituals, el tret específic d'Arrel són les visites guiades i rutes per paisatges històrics. Per exemple, al Pont del Diable i al paisatge del vi, un projecte que hem desenvolupat en col·laboració amb el Celler de Nulles (Alt Camp). La darrera ruta que hem tret a la llum és al voltant de la pedrera del Mèdol. També tenim dos itineraris pel camí de ronda de Tarragona.

Ens els expliqueu?

Un es diu “Explora un bosc mediterrani i la costa més espectacular” i va de la platja Llarga a la Mora. L'altra ruta, “Pel camí de la costa: 2.000 anys de paisatge mediterrani”, va de la Mora a Tamarit, i inclou la desembocadura del Gaià, que visitem amb la col·laboració de **L'Hort de la Sínia**.

*Itxaso Euba explica al Bosc de la Marquesa
com s'ha format aquest paisatge mediterrani.*

Són rutes a peu?

Les nostres rutes són sempre a peu, però poden anar acompanyades d'altres activitats. Per exemple, anem al Mèdol amb cotxes elèctrics de l'empresa **Electrokars**, amb la qual compartim local, i la ruta entre la platja Llarga i la Mora el fem sovint en combinació amb una ruta en caiac amb **Tgnautica Kayak** (per cert, la propera sortida serà el dissabte 20 de setembre). Aquesta col·laboració amb altres empreses ens agrada molt.

Teniu tarragonins entre el públic?

Sí, fins i tot n'hi ha que volen repetir! Al principi ens varem enfocar molt al públic estranger aprofitant les llengües que parlem, però està venint molta gent de Tarragona. Són persones que no faran la Tarragona romana perquè ja la coneixen, però que desconeixen, per exemple, el bosc de la Marquesa o l'entorn del Pont del Diable.

Arrel també fa les visites guiades del projecte Tarraco Talgo.

És una iniciativa de Renfe i el Patronat de Turisme de Tarragona, que es va oferir a les empreses de turisme de Tarragona. Ens hi vam presentar i vam guanyar el concurs.

Tarraco Talgo és un viatge de Barcelona a Tarragona en un tren d'època que Talgo ha restaurat i que inclou, entre altres, una visita a la Tarragona romana, que la fem nosaltres.

Algunes rutes d'Arrel es fan en col·laboració

amb altres empreses com TGNauticakayak.

En arqueologia, que és la disciplina d'on procediu, què ofereix Arrel?

Oferim estudis de les nostres especialitats, l'antracologia, que està donant molts fruits, i els SIG (sistemes d'informació geogràfica) aplicats a projectes de paisatge històric i cultural. També oferim tot tipus de serveis en gestió del patrimoni.

Tarragona és el vostre camp d'acció?

Volem abastar tot el Camp de Tarragona. Hi ha molt paisatge per explicar! Per explicar-lo diacrònicament d'acord amb la metodologia que hem après al GIAP, el Grup d'Investigació en Arqueologia del Paisatge de l'ICAC. Ens basem en una recerca pròpia de la construcció del paisatge, l'explotació de recursos, etc. per fer entendre que el paisatge no ha sigut sempre igual, perquè és producte de l'acció de l'home.

En això no us poden copiar.

No, fins i tot fent el mateix itinerari i parant als mateixos llocs, la visita no pot ser igual feta per altres. Gràcies a la nostra formació podem donar una visió global de l'indret que visitem, no una visió fragmentària, perquè integrem arqueologia, història, botànica...

A la platja Llarga amb instagramers

convidats pel Patronat de Turisme de Tarragona.

Heu omplert un buit?

En termes generals ni en arqueologia ni en turisme cultural hem omplert un buit, però sí que són únics d'Arrel els estudis en antracologia i les rutes fora de Tarragona en llocs que tractem com a paisatge fruit de l'activitat humana. Aquestes rutes ecoturístiques sí que són una novetat a Tarragona i fins i tot a Catalunya.

Cap de les dues sou tarragonines: una basca i l'altra valenciana.

La gent se'n sorprèn, però el fet que haguem començat un projecte com Arrel demostra, valgui la redundància, que estem ben arrelades a Tarragona!

Text i retrats: Carme Badia i Puig

Resta de fotos: Arrel

Setembre del 2014

Més informació

- Tarragona Ràdio: entrevista a Itxaso Euba (11/7/2014): **ARREL, una empresa turística especialitzada en arqueologia, patrimoni i paisatge històric**
- ***Toquem pedra*** amb Maria Jesús Ortega (25/6/2014)
- **“El legado que esconde el paisaje”**: reportatge a *Diari de Tarragona* (18/5/2014)